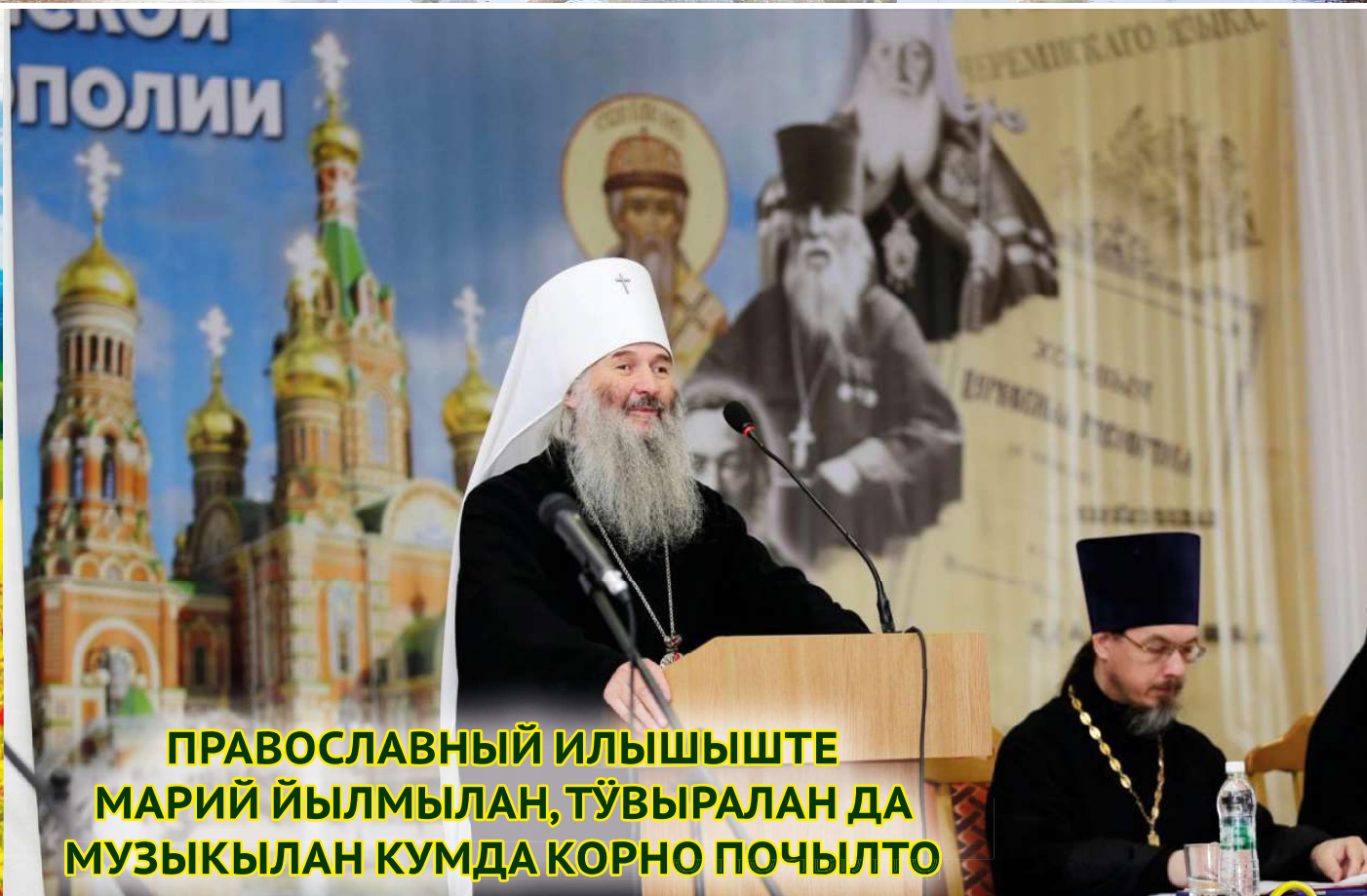

Шўм-чон изолык

МАРИЙ ПРАВОСЛАВНЫЙ ЖУРНАЛ 5-ше (109) №, 2022 ий май

Йошкар-Оласе да Марий Элысе Высокопреосвященнейший митрополит Иоаннын благословитлымыже почеш

ПРАВОСЛАВНЫЙ ИЛЫШЫШТЕ МАРИЙ ЙЫЛМЫЛАН, ТЎВЫРАЛАН ДА МУЗЫКЫЛАН КУМДА КОРНО ПОЧЫЛТО

Литургийым сѳрастарыше черке мурым кум хор мурен. Кок владыке да священник-шамычын пырля кумалмышт да мурымышт годым кугу собор пуйто илыш шўлышым налын. Юмым сѳрвален кумалме моло ектений дене пырля миссионер пашам порын ворандараш полышым йодмо. Марий кундемыште сотемдарыме пашам ожнысек шуктышо просветитель-влакым порын шарнен, Литургий деч вара нунын чонышт верч литиям служитлыме.

Кечывалым Православный рўдерын актовый залыштыже Погынын пленарный заседанийже тўналын. 270 делегат кокла гыч нылымше ужашыже священнослужитель лийын. Тыгак приходлаште миссионер да туныктым пашалан вуйын шогышо, самырык тукум дене тўрлѳ пашам ворандарыше, Рушарня школлаште тыршыше, черке хорым вуйлатыше-влак толыныт. Ёжмѳ уна-влакат

**Йошкар-Олаште
Марий митрополийын
Сотемдарыше погынжо
(Просветительский съездше) эртен.
12 майыште эрдене Благовещенский
соборышто Йошкар-Ола да Марий Элын
митрополитше Иоанн ден Волжск да
Шернурин епископшо Феофан клириkyшт-
влак дене пырля Юмын литургийым
служитленят.**

шукын лийыныт да, делегат-шамычым шокшын саламлен, ятыр поро мутым каласеныт. Погын кузе каен шогымым Йошкар-Оласе епархийын пресс-службыжо «ВКонтакте» соцкылысе «Марий Элыште православий» группыж гоч палдарен шоген.

Умбакеже – 2-шо лаштыкыште

Погыныш толшо-влакым саламлен, владыка Иоанн тыге ойлен: «Пылпомышыш нӧлталтмыж деч ончыч Христос шке тунемшыже-шамычлан каласен: «Кайыза да чыла калык-влакым туныктыза. Ача, Эрге, Святой Шӱлыш лӱмеш нуным тынеш пуртыза, тыланда чыла кӱштымем шуктен шогаш нуным туныктыза». Марий кундемыште Христос верам налше еҥ-шамычын кузе уэммышт нерген сайынрак умылен налаш манын, ме таче тышке погыненна. Господьын пуымо служенийым кӱлеш кӱкшыт дене шукташ шкеже йӧрена мо? Шӱмыштына Юмо да лишыл еҥ-влак деке йӧратымашна уло мо? Кызытсе жапыште Юмо могай тергымашым колта, чылажымат поро кумылын чыташ манын, еҥ-влак коклаште духовный иктешлык лийшаш. Кажне еҥ Юмо да калык ончылно, уло эл ончылно ответственностьым шижшаш. Калыкым сотемдарыме, тынысландарыме пашаш чыланат шке надырыштым пыштышаш улыт».

Владыка Феофан шке шонымашыжым луктын каласен: «Черкын миссионер служенийже – Юмылан йӧрышӧ да святой паша. Православный веран негызшым да Юмын шомакым еҥ-влаклан тичмашын да чын намиен шуктыман манын, святой ача-шамыч эре шижтарат. Айдемын курымашлык чонжым утараш да калык-влакым волгалтараш Юмын Эрге Шкеак мландымбаке толын, Тудын пашажым кызыт миссионер-влак шуят».

«Марий кундемыште XXI курымышто шуктышаш миссий» теме дене докладым владыка Иоанн ямдылен. Тудо шуко пӱсӧ йодышым тарватен да кӱлеш иктешлымашым ыштен. «Статистике почеш мемнан элыште 76 процент еҥ шкенжым православныйлан шотла, но пайрем кечын шукаштым черкыште от уж. Православный общиныш пурмын кӱлешлыкшым еҥ-шамыч огыт умыло. Эн ончычсо христиан-шамычын общиныштыт чылан икте-весеыштым паленыт, ваш полшен, чаманен, икте-весеышт верч кумал иленыт. Сандене кызытсе жапыште Черке таинствыш ушнымаш, службыш коштмаш, ӱшанымаш нерген шинчымашым келгемдымаш

гына ок сите. Айдемын илыш умылымашыже да илышыже вашталташ, сулык ыштыме верч ӧкынымашыже лийшаш. Тиде корным пенгыдын эртыше, духовный опытым погышо-шамыч молыштан полшен шогышаш улыт».

Диакон Димитрий Кудряшов историйым шергалын да XIX курымышто Озагыште святитель Гурий лӱмеш Братствыште шуктен шогымо тӱрлӧ паша нерген каласкален. Тунам монастырьлаште тулык йоча-шамычым ончен куштеныт, йоча-шамычлан православный пайремым эртареныт, школлаште черке мурым мураш туныктеныт. Просветитель-влак Юл воктене илыше калык-влакын йылмышкышт духовный литературым кусареныт.

Иошкар-Оласе епархийыште миссионер пашалан протоиерей Алексей Михайлов вуйын шога. Тудо 25 ий ончыч почмо Миссионер пӧлкан погымо опытшо дене палдарен. Тиде жапыште шуко проект илышыш пурен, марий-влак коклаште православный еҥ 36 процент гыч 55 марте кушкын, а кок верам кучышо-шамыч шагалемынит. «Шукашты тынеш пурат, а Черке илышыш але шот дене огыт ушно», – манын тудо.

Митрополийын Кусарыше комиссийжым вуйлатыше протоиерей Николай Чузаев сотемдарыше литературым марий да курыкмарий йылме дене савыктыме да шочмо йылмын чон куаным пуымыж нерген каласкален, кызыт шуктен шогымо паша дене палдарен.

Кӱчык каныш деч вара шым секций пашам ыштен. Актер-влакын пӧртыштышт «Руш Православный Черке да тудын этноконфессиональный ужашышт» теме дене йыргешке ӱстелым владыка Иоанн вуйлатен. Секций вуйлатыше-влак коклаште Марий Эл Республикысе тӱвыра, печать да калык-влакын пашашт шотышто министерствын пашаенже влак И.Г. Садовин ден М.В. Чемишев да моло кугун пагалыме уна-шамыч лийынит. Чон почын мутланымаште тӱрлӧ пӱсӧ йодышым тарватеныт. Православий ден традиционный культур кокласе кыл да ойыртеҥ нерген, могай верам кучымо да шке калык йӱлалан энергетике шотышто, Руш

Православный Черкын марий тўвыралан кушакш полшымыж нерген мутланенит.

Приходлаште шуктен шогымо паша опытышт нерген кокымшо секцийште палдаренит, кенгежлан паша планым ямдыленит. Черке пайремым да калык йўлам южо енге але мартеат христианин семын огыл, а язычник семын онча, тушко тўрлө оккўлым уша. Тидын деч нуным кеч изишак корандаш манын, сотемдарымаш пашам вянгден колтыман.

Православий йогынышто марий йылме дене мо ышталтме нерген журналнан вес лаштыкыштыже лудын кертыда.

Марий митрополийысе увер-шамычым шарыме шотышто секцийште икмынар доклад лийын. Тыште кызытсе жаплан келшен толшо информационный ресурсым кумданрак кучылташ туныктенит.

Юмылан ўшанымашын негызше нерген приходлаште катехизатор-шамыч туныктат. Тидлан нуно ончыч кум ияш курсым тунем лектыт, вара гына ты пашалан йōрышō лийыт. Тынеш пураш ямдылыме шотышто да Рушарня школлаште туныктымо паша кузе кайыме нерген мутланаме йыргешке ўстел чылаштан пайдале лийын.

Юмын литургийыште церковно-славянский да марий йылме дене мурымо опыт дене мастар классым Благовещенский соборын клирикше Евгений Самойлов ден регентше Т.А. Чернова вўденит. Лишыл жапыште «Вожна – Российыште» («Корнями в России») лўман тўнямбал фестиваль да «Мыйын Юмемлан мурем» духовный муро да поэзий фестиваль, тыгак духовный сочинений конкурс лийшаш нерген увертаренит. Марий композитор В.Д. Кульшетов марла мурышаш духовный музыкын авторжо-влакын: Д. Александров ден В. Захаровын – произведенийышт нерген каласкален, сай акым пуэн.

Самырык-влак дене пашам ыштыме шотышто посна секций лийын. Тушто «Илыш Памаш» ансамблын, Шукшан

патырле заставын, поро кумылын тыршыше православный самырык ег-влакын, казак-влакын «Клинок» ушемшытын паша лектышышт дене палыме лийме.

Просветительский погынын пашажым иктешлыме годым «Марий кундемысе калык-влакым сотемдарыме мер ушемым» негызленит. Тушко Черке пашаен-шамыч веле огыл, а Марий Эл Республикысе тўвыра, печать да калык-влакын пашашт шотышто министерстве да моло марий учрежденийла гыч калыкын пагалыме да ўшанле шуко еным сайленит.

Редакционный комиссий чыла темлымашым иктешлен да Погынын резолюцийже дене палдарен. Тудын дене Марий митрополийын сайтыштыже тичмашын палыме лийын кертыда. А ме шке лудшына-влаклан тыге каласена: «Православный илышыште марий йылмылан, тўвыралан, музыкылан кумда корно почылтын. Калык дене ваш мутланаме годым тидын нерген ушештараш ида мондо».

Сотемдарыше погын мучашым «Илыш Памаш» ансамблын да «Благовест» архиерей хорын концерт программыже сōрастарен. Чылаж денат Йошкар-Оласе епархийын сайтыштыже палыме лийын кертыда.

Йошкар-Ола епархийысе пресс-службын материалже почеш ямдылыме Виктория Соловьеван фотожо-влак Сайтысе видеон авторжо – Иван Трофимов

ЮМО ДЕК ЛИШЕМАШ ШОЧМО ЙЫЛМЕ КҮЛЕШ

Юмын Шомакшым шочмо йылме дене калык дек намиен шукташ манын, Марий митрополий пелен пашам ыштыше Кусарыше комиссий изи огыл пашам вктара. Сандене 12 майыште эртыше Просветительский съездыште Кусарыше комиссий öрдыжтö шоген огыл, марий священник, филолог, газет пашаен, журналист-влакым ўжын, марий йылме дене Православий нерген увертарыме шотышто канашен. Шым докладым колыштмо да кажныж деч вара тургыжландарыше йодыш-влакым лончылымо.

Филологий шанче кандидат Н.А. Федосеева кодшо шыжым Православийын историйже тоштерын пашаенже-влак дене пырля Курыкмарий районыш экспедицийыш миен коштымж нерген каласкалыш. Совет кучем жапыште шуко храмым шалатенит, Юмылан ўшаныше-влакым амал деч посна кучен нангаеденит, ссылкыш колтедылыныт але лўен пуштеденит. Экспедиций годым калык деч черке, священник-влак нерген йодышт коштыныт, пашаштат тўвыргö лектышан лийын: ятыр шарнымашым возен конденит. Нунышт иктым рашемдат: чыным шылташ огеш лий, тудо садак шонгешталт лектеш, Юмылан ўшанымаш айдемым сотемдара.

Господь Юмо Шкежак эше Тошто Сугынь жапыштак тыге ойлен: *«Мыйым чапландарыше-*

влакым чапландарем, Мыйым шотлыдымо-влак намысеш кодыт» (1 Царств. 2:30). Юмылан пенгыдын ўшаныше енын тукумжо шукемын толеш, а Юмо ваштареш кайыше калыкын пўрымашыже куандарыше огыл. Тидымак пенгыдемдышт моло докладчик-влакат.

Кусарыше комиссийым вуйлатыше протоиерей Николай Чузаев «Молан ме тыге илена?» тургыжландарыше йодышлан вашештыш. Юмын Шомакше кодшо курымлаштат марла йонген, кызытат черке службо годым Священный Возымашым шочмо йылме дене колына. «Тиде чылажат мыланна кугу пайдам пуа, пычкемыш, йомын коштмо корно гыч волгыдо, ўшан дене темше утаралтмаш корныш мемнам луктеш», – палемдыш Николай ача.

Марий кугыжаныш университетын преподавательже, филологий шанче кандидат Л.С. Матросова «Умылен-пален налдыме ўшанымаш тўня» ден «Святой-влакын илышышт» книга-влакым марий йылмыш кусарымын пайдалыкше нерген каласкалыш. Нине книга-влак Юмын куатшым почыт. Кусарыме пашаш ушнышо студент ден преподаватель-влакат Господь Юмын пален налыныт, черке деке лишеманыт.

«Кугарня» газет» кугыжаныш предприятийын директоржо Э.А. Иманаев «Кугарня» газетыште кундемнан черкыже-влак нерген возымышт дене палдарыш. Республикисе газет тыге Юмын Мутшо дене святитлалтеш, лудшо еным веле огыл, эн ончыч черке нерген возышо журналистшымак сотемдара, варажым калыклан эше пайдалырак статьям возаш уш-акылжым волгалтара.

Морко район Арын селасе Иисус Христосын Шочмыжо лўмеш черкын «Пырче» лўман Рушарня школжын туныктышыжо Т.Е. Кузнецова «Морко мланде» газетыш возен шогымышт нерген каласкалыш. Нуно районысо газетыш святой Черкын пайремже, йўлаже да приходысо илышышт нерген чўчкыдын возен шогат. Тыге миссионер пашам вктарат. Курыкмарий районысо Владимирское селасе Юмын Аван Владимирский иконыжо лўмеш черкын настоятельже иерей Алексей Васюткин районысо газет Черке нерген возаш эре йодеш манын палдарыш. Священник чылаж годым серен огеш шукто, тудлан полшен шогышо, катехизисым сайын палыше ен-влак лийыт гын, сай манын каласыш. Черке пелен тыгай еным палемдашак кўлеш.

«Шўм-чон изолык» православный журналын пашаж дене иерей Игорь Сапаев палдарыш. Секцийыште «Шўм-чон изолык» журналым приходлаште калык дек намиен шуктымo нерген йодыш тарваныш. Тўрлö амаллан кöра чылаж годым тудо жапыштыже лудшо дек миен огеш шу, вара кужу жап черкыште «пöрдалеш». Марий

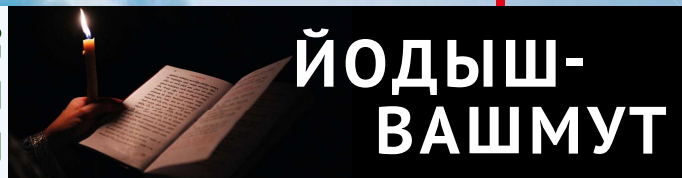
Турек районысо Күйык селасе Святой Троице лүмеш черкын настоятельже иерей Лев Федотов тыге палемдыш: «Ме подшивкым ыштен, школ ден ялласе книгагудылаш нангаена, черкыш толшо-влаклан пуэдена». «Почто гоч шараш огеш лий мо?» – йодышат шоктыш. Тудлан «Кугарня» газетын директоржо Эдуард Аркадьевич тыге вашештыш: «Почто гоч шергын шуэш. Подписке почеш газет калык дек шарлыже манын, каталогыш возалтман, почто роскошат шулдо огыл. А вот почтальон-влак дене шке гыч кутырен ончаш гын, ала паша изиш ворана». Савыктышым калык коклаш шаркалыме йодыш тургыжландарышак кодеш. Тудым тўшкан ворандарен колтыман.

Юмылан тау, рўдолаштына Юмын литургий кажне рушарнян марий йылме дене йонга! Марий литургийым служитлымыж нерген Йошкар-Оласе Благовещенский соборын клирикше иерей Иоанн Милютин каласкалыш. Литургийыш калык эше шагалак толеш гынат, тудын куатшым шижын налше ег кажне гана толашак тырша. Шочмо йылме дене йонгалтше ектений ден молитва-влак чон рўдышкак шуыт, кўэмалтше шўмым шулыктарат да шинчавўдым йоктарыктат. Йошкар-Олаште Господьын Иерусалим олаш чапландаралт пурумыж лўмеш черкым почыт гын, тушто кас службымат марла эртараш тўналына манын, поро ончыкылыклан ўшанен палдарыш Иоанн ача.

Эртыше жапым ончалаш гын, революций деч ончыч тиде храмыште марий йылме дене службо-влак лиеденыт, толшо калык «Пылвомышысо мемнан Ачана» ден «Ўшанымашын символжо» молитва-влакым марла мурен. Тиде йўлам тачысе илышыш шындараш гын, марий калык пиалан лиеш. Вет рўдолаште марий интеллигенций ила, нуно Юмын Мутым илыше вўд семын ужаш тўналыт гын, молышат ик киндым веле огыл кычалаш пижыт. Вет «Айдеме кинде дене гына огыл, а Юмын умшаж гыч лекше кажне шомак дене ила» (Мф. 4:4).

Ўшанен кодына, Просветительский съезд кышкарыште эртарыме Кусарыше комиссийын погынымашышкыже толшо ег-влак чонышкышт могай-гынат кугытан нўшмым пыштеныт да шочмо йылме дене Господь Юмо, Поро Увер нерген палдарыме, калыкым сотемдарыме пашаште вожылде шогаш тўналыт.

Алевтина ТАНЫГИНА

ЙОДЫШ: Кас службо покшелне черкыште молан тулым йўртат да чыла сортам пуалыт? Тиде мом ончыкта? Иктышт тидын годым тенгылыш шинчым, весышт шогат, а чынже кузе лийман?

ВАШМУТ: Кў кас службыш чўчкыдын коштеш, ты ойыртемалтше йўлам пала. Кастене кас службо да эр службо почела эртат. Коклаштышт «Кўшнў Юмылан чап лийже, а мландымбалне – тыныслык...» манын, суксо моктымаш почеш куд псалом лудалтеш. Тиде пеш ўрыктарыше тат. Тиддеч ончыч храмыште тулым йўртат да чыла сортам пуалыт, лампаде-влак гына волгалтыт. Тыгодым Кугыжан капка петырыме, а священник алтарыште лиеш. Храм покшек ег лектеш да, кидешыже сортам кучен, куд псаломым лудеш.

Тиде рушлаже «Шестопсалмие» маналтеш, 3-шо, 37-ше, 62-шо, 87-ше, 102-шо да 142-шо псалом-шамыч почела лудалтыт. Тыште пеш шуко символ уло. Черкысе пычкемыш Христос шочмо годсо йўдым ончыкта. Тунам каваште суксо-шамыч муреныт: «Кўшнў Юмылан чап лийже, а мландымбалне – тыныслык...». Тыгодым пеш тўткын колышт шогыман, храм мучко кошташ веле огыл, поклономат ышташ ок лий. Нимогай уто йўк-йўан ынже лек манын, эсогыл ыреслалташат ок лий.

Шестопсалмий – тиде Лўдыкшў Судым ончыктышо символ. Мландымбаке толшо Утарыше Христос ончылно сулыкан енын ўкынен шортмыжым 3-шо, 37-ше, 62-шо псалом-шамычым лудмаш ончыкта. Юмо деч торлышо айдемын орланыше чонжо ынде уэш Тудым кычалеш. Православный христианин ўмыржў мучко шке сулыкшо верч ўкынен шортмаш, ўгышын илышаш, сандене ты куд псаломымат идалык мучко лудыт, Кугече арнян веле огыт луд.

Сулыкшым касарен, Юмо дене сўрасыше енын куан кумылжым 87-ше, 102-шо да 142-шо псалом-шамыч ончыктат. Тыгодым алтарь гыч священник лектеш. Тудо, сулыкан енын ўкынен шортмыжым колын, мландымбаке чаманен толшо Христосым ончыкта. Кугыжан капка ончыко шогалеш да эрденысе 12 молитвам лудеш, толшаш кечын кажне шагатшым святитла. Шестопсалмий лудалтме годым шкем кузе кучымо шотышто Черке Уставыште шижтарен каласыме: «Юмо деч лўдын шогыза, Христос Юмо дене, Шкеж денак, мутланыме семын тўткын колыштса».

Эше ик гана ушештарена: Шестопсалмий Лўдыкшў Судым ончыкта. Черке преданийыште каласыме почеш, нине куд псаломым лудмаш мынар жап шуйна, жап шот дене Лўдыкшў Суд тынарак шуйнаш тўналеш. «Шестопсалмийым кафизме семын огыл, а молитва семын лудаш кўлеш. Вет тудын значенийже пеш кугу: тиде Эрге Юмын Ача Юмо деке молитваже», – ойлен преподобный Нектарий Оптинский.

ЕВАНГЕЛИЙ ЛУДМАШЫМ УМЫЛТАРЫМАШ

ЙЎШТЫЛМЌ ВЕРЫШТЕ ПАРЕМДЫМАШ (Ин., 14 зач., V, 1–15)

*Тиддеч вара иудей пайрем лийын,
да Иисус Иерусалимыш толын.*

*Иерусалимыште Шорык капка воктене
еврей-влакын «Вифезда» манын лўмдымў
купельышт (йўштылмў верышт) лийын.*

*Воктеныже леведышан вич кудывече
улмаш. Тушто шотлен пытарыдыме черле,
сокыр, окшак, кошкен пытыше ег вўд
пудыранымым вучен илен. Йўштылмў верыш
Юмын Суксыжо жапын-жапын воледен да
вўдым пудыратылын. Пудыраныше вўдыш
кў эн ончыч логал шуктен, тудо кеч-могай
чер деч паремын.*

*Нине ег-влак коклаште кумло кандаш
ий черланен орланыше пўрєн лийын.
Кудывечиште ятыр ий кийымым Иисус
пален налын да туддеч йодын: «Тўрланынет
мо?» Черле вашештен: «Господь, пеленем
тугай ег уке, кудыжо мыйым вўд
пудыраныме годым купельыш пурта.
Мыйын миен шумеш, весе тўрланен
лектеш». Иисус тудлан ойлен: «Кынел,
вакшышетым нал да ошкыл». Ты пўрєн
тунамак паремын, вакшышыжым погалтен
да каен. Тиде шуматкечын лийын.*

*Иудей-шамыч тудлан ойлєныт: «Таче
шуматкече, тылат вакшышым налаш ок
лий». А тўрланыше ег вашештен: «Кў
мыйым паремден, Тудо мылам каласен:
«Вакшышетым нал да ошкыл». Туддеч
йодыныт: «Кў тиде Айдеме, кудыжо
тылат «Вакшышетым нал да ошкыл»
манын каласен?» А пўрєн тиде Айдемын
Кў улмыжым пален огыл, вет Иисус тунам
калык коклаш пурен йомын. Вара Иисус
тудым храмыште вашлийын да каласен:
«Тый ынде тўрланенат, тый денет эшеат
ударак ынже лий манын, языком тетла ит
ыштыл». Тиде ег иудей-влак деке миен да
паремдышет Иисус лийын манын увертарен.*

Кугече деч вара нылымше рушарнян ме
Иисус Христосын Шорык капка воктенысе
йўштылмў верыште черле еным паремдымы-
жым шарналтена. Тиде верым Вифезда маньт.
Еврей йылме гыч кусараш гын, Поро кумылым
ончыктышо пўрт (Дом милосердия) лиеш.
Тиде ег ятыр ий орланен, а Господь «Кынел,
вакшышетым нал да ошкыл» манме ик кўштымыж
дене тудым чер деч утарен. Тидыже Господьын
куатшым – мыланна кугу лыпландарымым –
ончыкта.

Паремдалтше егланат шагал огыл
туныктымаш лийын. Ўрыктарыше купель воктене
черле-шамыч эреак шукын лийыныт. Чыланат
Юмын Суксыжо волымым да тудын вўдым
пудыратымыжым вученыт. Кў эн ончыч пурен
шуктен, лач тудо парем лектын. Мо тыгодым
ышталтын тунам, манаш веле? Ме южгунам
чылалан ситымым палєна гынат, икте-весынам
шўкедылына. А тушто? Ўнардыме ег вўд деке
лишкат миен кертын огыл гынат, ты верыште ятыр
ийым эртарен. Туддеч «Молан тыйже ўшанет?»
манын йодыт гын, шот дене умылтаренат огеш
мошто ыле дыр. Но тудо купель дене Юмын
куатше улмым ужын, улылен: Юмын куатше
уло гын, тугеже тиде вер деке лишкырак лияш
кўлеш. Тудо тўрланышашлан моткочак ўшанен,
кузе тиде лийшашым гына пален огыл. Но садак
ўшанен: Юмо тудым ок кодо.

Христос толмешке, калык шке илышыж деч
молым ужынат огыл, шке капкыл тазалыкше
деч моло нерген паленат огыл. Юмо эсогыл
кўштымашыже-шамычым шуктен илаш Моисей
гоч калыкым ўжын гынат, тидлан нунылан
мланде ўмбалнысе илышыштым кужемдаш
да пиаланым ышташ гына мутым пуэн. А ме,
Христосын утарыме да туныктымо-шамыч,
колымаш гыч ылыж кынелаш лиймым да курым-
курымеш илышашым палєна, курымашлык
пиал деке корным палєна, тушко миен шуаш
языкын чаракым ыштен кертмыжымат палєна.
Палєна, но южгунам духовный лушкыдылыкнам
ончыктена, тунамже язык мемнам сєга. Кынел
гына шогалына – угыч камвозына, тыгай годым
мыланна утаралт кертшашлат ок чуч.

Лач тунам Господьын ятыр ий черле кийыше
еным паремдымыж нерген Черке ушештара,
тыге ўшаным йомдарыме деч утара. Ме шкенан
языкнам шижына, тудлан верч йўсланєна, тудым
сєгаш манын, вийнам пыштєна гын, тугеже ме
духовно эше илыше улына. Вий пыштымынан
лектышыже шинчалан ок кой гынат, ўшаным
йомдарышаш огынал. Ўрыктарышын паремдыше
купель деч тораште кийыше черле пўрєнєн кугу
ўшанжым ужмо семынак Господь мемнанат чыла
шонымынам, чыла пашанам ужеш, язык дене кеч
изиш да, но кучедалаш тыршымынамат ужеш.
Кажне гана языкнам касараш шогалмынам онча.
Мыланна кузе лийшашым умылтарен пуышо,
туныктен ойлышо ушан егна укемат ужеш. А
кунам жап шуэш (тиде жап нерген ик Господь
пала), Тудо лишемеш да каласа: «Кынел... да
ошкыл!» Лач тиде тат уло эртыме корным,
утаралташ лийдымыла чучшо кумло кандаш але
утларакат ийым сєга.

Протоиерей Вячеслав РЕЗНИКОВ

АЙДЕМЕ КОЛЫМЕКЕ, 40 КЕЧЫМ КУЗЕ ЭРТАРЫМАН?

Мланде ўмбалне чыла енгын илышыже колымаш дене пыта. Айдемын мландымбалысе илышыже пеш кўчык, туштыжат чер ден орлык шуко логалыт. Колымекше, айдемын капше шўеш да рокыш савырна, а чонжо нигунамаат ок пыте: тудо тиде тўня гыч вес тўняшке гына куснен кая да варажым курымеш ила.

Айдеме колымеке, тудын верч нылле кече марте эре кумалаш кўлеш. Колышо верчын нылле кече черкыште Литургий годым кумалме мытарстве-шамыч гоч кайымыж годым колышын чонжылан ия-шамычын толаштарымышт деч утлаш пеш шуко полша. Колымеке, кумшо кечын, индешымше кечын, нылле кечын кумалме теве мо верчын лиеш:

* Иисус Христосын колымекыже, кумшо кечын ылыж кынелмыже семын, тиде колышо енгымат Юмо ылыжтен кынелтыже да курымеш илымашке пуртыжо ыле манын, кумалыт;

* Юмо тиде колышо айдемын чонжым святой-влакын индеш чинже илыме верыш пуртыжо манын, индешымше кечын кумалыктат;

* Иисус Христосын шке нылле кечынже Пылпомышко кўзен кайымыж семын колышо айдемын чонжым Пылпомышко кўзыкден, райышке пуртыжо ыле манын, нылле кечын кумалыт.

Колышо-шамыч верчын священникым кумалаш йодман. Колышо-влак верч кумалмыжым рушла «панихида» маныт. Панихиде годым священник колышо енгын лўмжым каласен, Юмылан тыге кумалеш:

– Эй, Кугу Юмо, колышо айдемет-шамычын чоныштым волгыдо, эрыкан тыныс верышке, нимо корштыдымо, ойгыдымо, орлыкдымо верышке пуртен, тыныслын ашне; Шке айдеметым йўратыше поро кумылан Юмо улметлан кўра

шомак дене але паша дене, але шонымаш дене ыштыме нунын чыла тўрлў сулыкыштымат касаре.

Тыгак эше колышо еглан родо-тукымжын поро пашам-милостыным ыштымыже сай лиеш.

Юмылан ўшаныше енгын чонжым нылле кече коклаште судитлымаш йўршынлан огеш чарне, а тўня пытыме годым Иисус Христос чыла ег-шамычым уэш судитла. Ожо сулыкан чонжо, родо-тукымын кумалмыжлан кўра, Черкын кумалмыжлан кўра, Юмын Эргыже Иисус Христосын судитлаш толмешкыже, сулык деч эрна.

Адак моло годым чыла колышо-шамычын чоныштым утарышаш верч языкыштым касараш йодын кумалаш идалык кўргыштў лўмын посна кече-влакым ойыренит, нунын верч теве тыгай кечыште кумалаш кўлеш:

* Ўярня ончычсо шуматкечын;

* Кугу пўтын кокымшо, кумшо, нылымше арняштыже шуматкече еда;

* Кугече арня эртымеке, Фома арнясе кушкыжмын – Радоница пайрем кечын;

* Троице пайрем деч ончычсо шуматкечын;

* Утарышынам тынеш пуртышо Иоаннын вуйжым руалме кечын – 11 сентябрьыште;

* Святой Димитрий Солунский ачанан 8 ноябрь кечыж деч ончычсо шуматкечын.

Кажне айдеме чоныштыжо кучышаш: илен-толын тиде Ош тўня дене мыланнат чеверласаш логалеш. Кызыт ме шкенан колышо родо-тукым верч кумал шогена гын, мемнан верчат кушкын шушо тукум кумалаш тўналеш.

Господь Юмын Кончымо лўмеш черкын
настоятельже ЛЕОНТИЙ ача
Морко посёлко

НУНО СЕНГЫМАШЫМ ЛИШЕМДЕНЫТ

Москосо Пюхтицкий монастырьын монахиньыже Адриана (отставкысе майор Наталья Владимировна Малышева) Кугу Отечественный сарыште разведчик лийын. Сар деч вара Германийыште служитлен. Пörтылмек, совет шанчыен С.П. Королевын вуйлатымыш ракет двигательын инженер-конструкторжылан пашам ыштен. Монахиня Адриана дене «Правмир» интернет-порталын тун редакторжо Анна Данилова ятыр гана вашлийын, илышыже, пашаже нерген шуко йодыштын. Сар корным эртымыш нерген каласкалымышым «Монахиня из разведки» посна книгаш чумырен. Ты книга гыч ик ужашыж дене лудшына-влакымат палдарена.

1942 ийыште офицер-влак курсым тунем лекше Наташа Малышевам йүдвел фронтыш, Смоленск ола воктеке, Константин Рокоссовскийын вуйлатыме штаб пеленысе разведкыш служитлаш колтеныт. Толын шумыж нерген тудо Рокоссовскийлан шкаланжак увертарен, тудыжо самырык разведчицым порын вашлийын, «Чыла сай лиеш» манын үшандарен. Рокоссовский пеш эр кынеледен, буркыжым вачышкыже пыштен да чодыраште шкет шонкален коштын. Икана корныштыжо Наташам вашлиймек, үдырлан у заданийым пуэн.

Наташалан лишыл ялыш мяш да тушто поген ямдылыме чот күлешан увер-влакым кондаш кұлын. Тушко мемнан ик разведчик каен, но йомын. Сандене Наташа туддене мо лийымат пален налшаш улмаш. «Заданийым шуктемек», – вавештен тунам разведчице Рокоссовскийлан.

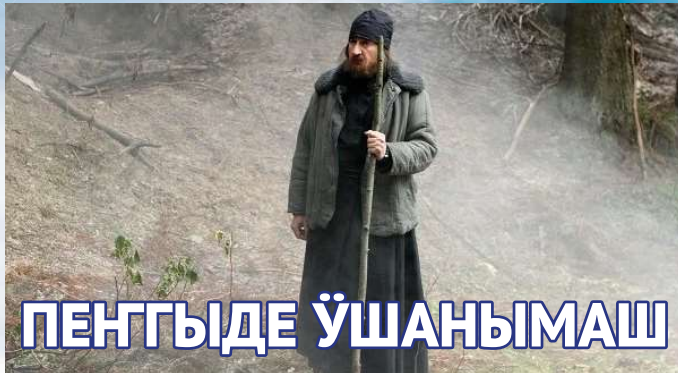
– Тиде 8 сентябрыште лийын. Мыйым палемдыме верыш намиен кодышт, умбакыже шкетын кайышым. Ик йүдым чодыраште эртарышым. Уке, лүдын омыл, вет тиддеч ончыч мылам эшеат шучкырак верлаште лияш пернен. Ялыш пуримо деч ончыч мый кутырен келшыме палым ончышаш улам ыле. Тыгай палыже шорвондо-влак (грабли) лийыныт. Нуным ял мучашсе ик пушенге тунгеш шогалтыме. Шорвондым могай велыш савырыме гыч умылышаш улам: ялыш пураш лиеш але уке. Ужам – ялыш пураш лиеш. Тарванышым гына – шорвондым вашталтен шогалтышт. Тыге икмыняр гана вашталтылыч. Мом ышташ? Тунам Рокоссовскийын мылам каласыме мутшым шарналтышым: «Кеч-мо лиеш гынат, шкем ласкан кучыман, вашкыман огыл». А эше тудо тыге ойлен: «Чылажымат пеш тўткын шонен ыштыман. Мылам уто колымаш огеш кўл, илыше айдеме кеч-могай күлешан увер дечат шергырак».

Вараже мый теве мом пален налым: сурт оза немыч-шамыч велне лийын, а шешкыже мыланем полшен. Лач тудо шорвондо-шамычым савыркален шогалтылын. Пеленем изи, но пеш раш ончыктышо биноклем ыле. Бинокль гоч мый тиде самырык лүддымō үдырамашын чурийжым ужым. Тудо чодыра велке лўен ончен, пуйто мылам «Тышке ит тол» манын ойлен. Тунамсе жапыште приказым шуктыдымылан эсогыл лўен пуштын кертыныт, но мый ялыш пурыде, мўнгеш тарванышым. Чонем дене пеш ойгыренам, вет Рокоссовскийлан заданийым шукташ мутым пуэнам ыле, но үдырамашын чурийжым шарналтенам да чын ыштенам манын лыпланенам.

Толын шумекем, мылам каласышт: заданийыш лектын кайымекем, ял гыч изи үдыр куржын толын, тудым партизан-влак колтеныт улмаш. Ялыште предатель лийын, мыйын мийышаш суртым немыч-влак эскереныт. Удыр уверым изиш варарак конден, сандене мемнан-влак мыят икымше разведчик семынак коленам манын шоненыт. Да трук мый толын лектым. Чыланат тунаре куаненыт! Рокоссовский шкеж деке ўжыктыш да кугу (иктаж кок копам гай лиеш) копаж дене кидем кормыжтыш: «Ужамат, тый эше ушан үдыр улат. Могай наградым тылат пуаш?» «Мылам нимогай награде огеш кўл, – манам, – сар пытымеш пеленда служитлынем». «Молан сар пытымеш гына, – шыргыжеш. – Армиыште ўмыр мучкат служитлаш лиеш».

Вара гына пален налым: 8 сентябрь святой орланыше-влак Наталья ден Адрианан кечышт улмаш. Ты кечын колымаш дечын мыйым суксем утарен.

ПЕНГЫДЕ ЎШАНЫМАШ

Тиде историй Кугу Отечественный сар деч вара лийын. Воркута ола воктене верланыше лагерыште шинчыше-шамыч у шахтым чоҥенит. Коклаштышт кок монах улмаш. Нуно моло деч чот ойыртемалтыныт, адакше рушарня кечын пашам ышташ эре тореш лийыныт, тидлан көра шуко гана кыралтыныт гынат, шке семыныштак ыштеныт.

Лагерын у начальникше тидлан мучашым ышташ шонен пыштен. Ик рушарнян стройышто шогышо заключенный-шамыч деке орол-влак молгунамсе семын кок овчарке дене огыл, а шужышо куд пий дене толыныт. Лагерь начальник монах-шамычлан строй гыч лекташ кўштен. Мо умбакыже лийшашым чыланат умыленыт. Шонго ден самырык монахым лагерь капка гыч луктыныт да тундрыш каяш кўштеныт. Икмыняр жап гыч нунын ўмбакаш шужышо пий-шамычым колтеныт.

Ир янлыкым поктеп шуаш тўчымō семын писын кудалше пий-шамычын лишем шумышт деч ончыч монах-влак нунын ваштареш савырнен шогалыныт. Самырыкше кок кидшым онгышкыжо ыресла пыштен, а шонгыжо кидшым кўшкō нōлталын, тыге кумалаш тўналыныт. Чыланат шоненыт: икмыняр секунд гыч нуным шужышо пий-шамыч кўрышт кышкат. Тыгай шуко сўретым ужаш огыл манын, заключенный-влак кокла гыч южыжо савырнен шогалын да шинчажым петырен. Но мо тыгай? Кумал шогышо-влак дек миен шушо пий-шамыч трук ўрдыжкō тўрштенит да йыр пўрдаш тўналыныт. Икмыняр жап гыч нуно лыпланеныт, лишыл егым вашлийме семын куанен йыгысеныт да почыштым лупшеныт, монах-влак деке нушкын миен, йолыштым нуленыт.

Тыгодым пуйто уло тўня шыпланен, а заключенный-шамыч «Эн поро мыйын Царице! Юмым Шочыктышо мыйын ўшанем...» («Царице моя преблагая, надежда моя Богородице») молитвам мурымым колыныт. Петырымаште улшо-шамыч веле огыл, орол-влак кокла гычат шукынжо онгыштым ыресленыт да шортыныт. Лагерь начальник савырнен каен, нимом пелештен огыл. Тидым ужын, пий-шамычым ик орол шкеж деке ўжын, а монах-влаклан стройыш пўртылаш кўштен.

Нимо дене сēгаш лийдыме тыгай кугу ўшанымашым ужшо ик ег варажым тыге шарнен ойлен: «Тунам мый умылышым: мландымбалсе чыла тўрлō куат деч кугу Куат тўняште уло!»

Яков Левенын «Сеется семья» книгаж гыч

А МЕ ЎШАНЕНА

Юмын Аван Мироносицкий иконыжын кечынже Йошкар-Ола воктене верланыше Ежово селасе монастырь шке пайремжым пайремлен.

ТЧакмарий селасе Святой Троице лўмеш черкын настоятельже иерей Михаил ачанан благословенийже почеш Юмылан ўшанен илыше, поро шонымашан ег-влак корныш тарванышт.

Эр кече ласкан помыжалтын. Шошо йўр але йўштō мардеж уке. Чевер кече шыргыж гына онча, кайык-влак сылне мурым мурен ужатат. Шўмыштат ласка, кумылат нōлталтше. Чакмарий калык, сомылым коден, писе машинаш шинчын, монастырьыш вашкен. Кугу Юмо чылаштан пиалан корным шижтарен.

Кунам кужу корныш лекше калык Юмылан йōрышō молитвам тўшкан муралтен колта, тунам Юмыжо эшеат чот йōратен колыштеш манын ўшанена. Шке шорык пачаже-влакым осал деч арален налеш, кўтўчō семынак кўлешан верыш намиен луктеш, омсамат почын пуа да тыгак петыра.

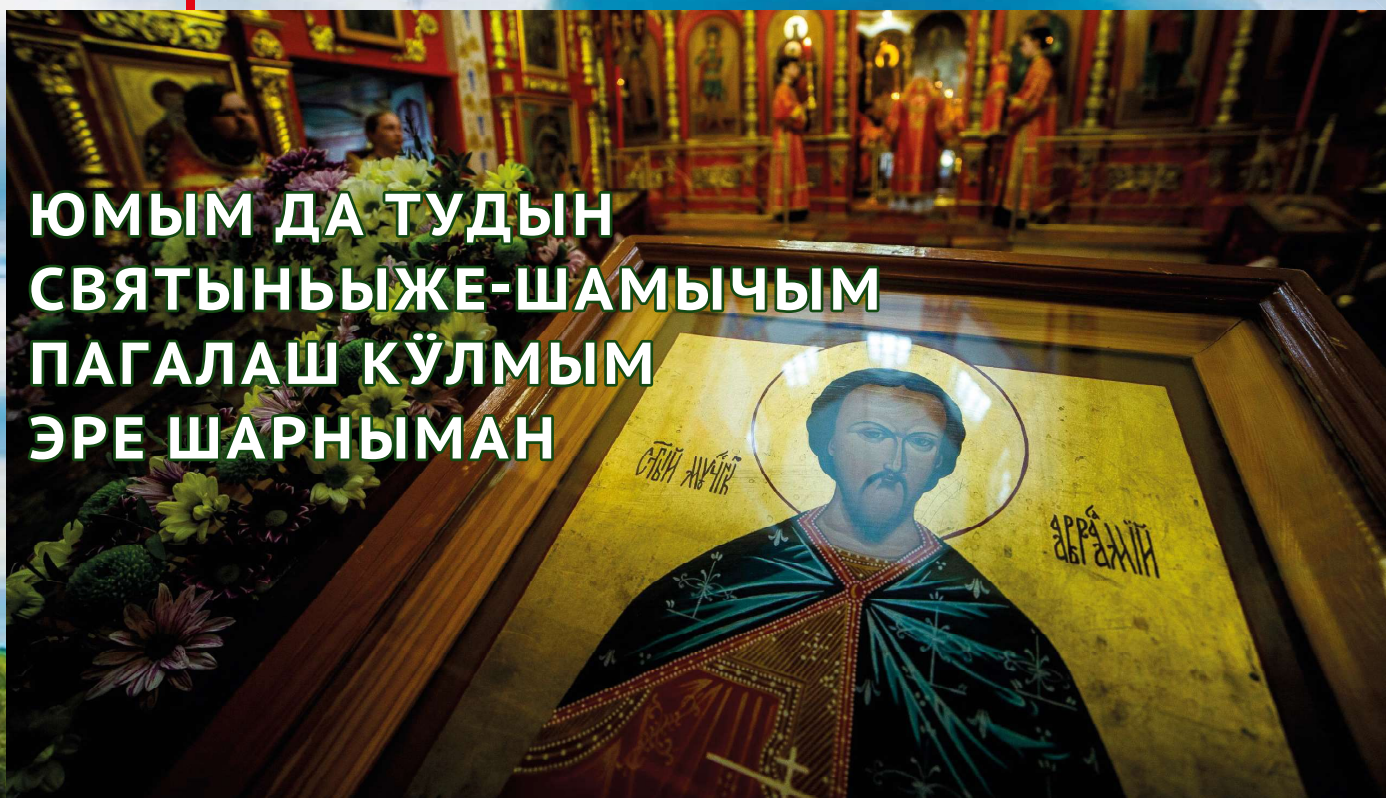
Лач ўшанаш гына кодеш. А ме ўшанена... Ўшанена, Юмын Ава мемнам арален шога, шуко полышым пуа, чер деч паремда, кумылым нōлта, тушманым коранда, илыш корнышто нумалме ыресым куштылемда, умбакыжат ўшанен нумал каяш вийым пуа.

Серафима КОРНИЛОВА,
Провой кундем

ЮМЫМ ДА ТУДЫН СВЯТЫНЬЫЖЕ-ШАМЫЧЫМ ПАГАЛАШ КЎЛМЫМ ЭРЕ ШАРНЫМАН

Юмо да Тудын ойырен налме святойжо-влак нерген осалым ойлаш сай огыл. Тидым чылан гаяк палат. А осалым ыштымылан көра ешын ныл тукумжо марте орланен кертеш. Теве ты öрыктарыше историйым шонго священник Виктор каласкален. Шкеже Крымысе Алушта олаште Святой Царственный страстотерпец-шамыч лүмеш храмым чоңымылан мутым кучен.

Тиде Озан ола воктенысе селаште совет власть жапыште лийын. Тунам Юмылан ўшаныше ең-шамыч, икте-весыштан полшен, ик кугу еш гай простан иленит. Ушкал укеан ешлан пошкудо-шамыч шör-торыкым яра конден пуэденит. Чыла пашамат кид дене ыштенит. Селаштышт улшо Юмын Аван Успеныйже лүмеш черкыш кумалаш коштынит. Ты храмым сöрастарыше кугу да сылне юмоңа-шамыч коклаште святой мученик Авраамий Болгарскийын иконыжо шоген, мощевикыштыже святойын парня ужашыже аралалтын.

1937 ийыште тыште шучко паша ышталтын: черкыш комсомолец-шамыч толынит, иконо-влакым луктын кышкеныт да йўлалташ тўналынит. Федор Игнатыч лўман пöръен святой Авраамий Болгарскийын иконыж гыч мощевикым луктын да «Тиде могай чыве чапа кия?» манын, мощым öрдыжкö кудалтен.

Юмоңа-шамычым йўлалтеныт, черкым петыреныт. Икмыняр ий гыч селашке калыкым öрыктарыше у техникым – комбайным – конденит. Федор Игнатыч верысе озанлыкым вуйлатен. Икана пасу воктеч эртен кудалмыж годым комбайнын яра шогымыжым ужын. Самырык комбайнер дек миен, аватмут дене вурсен пытарен. Комбайн косилкышке шуко олым пўтырналт шичмым ужын, сырен кўраш пижын. Тыгодым косилке трук шкеак чот пöрдаш тўналын да вуйлатышын пурла кидшым шупшын

пуртен: кид вачылу тураште кўрлын. Тыге Авраамий Болгарский шкеж нерген ушештарен.

Федор Игнатыч коленжат калык семын огыл – пöртйымак унчыли пуренгаен, йол дене кўшкыла шогышо капшым муынит.

Тиддене историй мучашлалтын огыл. Федор Игнатычын Иван эргыже Кугу Отечественный саргыч чолак пöртылын, пурла кидше кынервуй деч кўшнырак кўрлын. Туге гынат тудо чыла пашам ыштен. Чолак кидышкыже кўзанўштö дене савам йöнештарен, тыге шудым солен.

Иваның Васлий эргыже кошкышо пурла кидан шочын, луж ден коваштыже веле лийын. Тудо ты кидшым рўзкален, йоча-влакым лўдыктылын. Васлийынат эргыже кошкышо кидан шочын. Тудыжо ты ешын нылымше тукумжо лийын.

Юмо нигöланат ўчим ок ыште, моло-шамыч тыгай сулыкым ынышт ыште манын, ушым веле пурта. Илыше Юмын кидышкыже логалын, Тудын пуымо орлыкым чыташ южгунам пеш неле гынат, мыланнак пайдале лийже манын, тиде ышталтеш. Сулыкет верч тамыкыште курым-курымеш орланымешкет, мландымбалне илымет годым орлыкым чытет да вашталт шуктет гын, сайрак лиеш.

Тиде ешын ныл тукумжо дене лийше ойго верысе калыклан шинчаш перныше урок лийын. Молан көра тыге орланымыштым чыланат паленыт, сандене шкеныштым шот дене кучаш тыршеныт, Юмым да тудын святыньюже-шамычым пагалаш кўлмым эре шарненыт.

Теве тыге Господь шке угодникше Авраамий Болгарский гоч öрыктарыше пашам ончыктен.

**СВЯТОЙ АВРААМИЙ БОЛГАРСКИЙ,
МЕМНАН ВЕРЧ ЮМЫМ СÖРВАЛЕ!
ГОСПОДЬ, МЕМНАМ, СУЛЫКАН-ШАМЫЧЫМ,
ПРОСТИТЛЕ!**

ПН	ВТ	СР	ЧТ	ПТ	СБ	ВГ
						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23/30	24/31	25	26	27	28	29

11 - Дни особого поминовения усопших
 - сплошные седмицы
 - постные дни

Разрешение на пищу без растительного масла
 Разрешение на пищу с растительным маслом
 Разрешение на рыбу
 Разрешение на вино
 Разрешение на мясо
 Полное воздержание от пищи

МАЙ. ЧЕРКЕ ПАЙРЕМ

21 – Апостол да евангелист Иоанн Богословын кечыже.
 22 – Святитель Николай Чудотворецын кечыже. *Волжск оласе соборын да Звенигово оласе, Куженер, Мариец, Сурок поселкыласе, Актауж, Кожласола, Микряково селаласе храм-влакын пайремышт.*
 23 – Апостол Симон Зилотын кечыже.

24 – Апостол-влак дене төр улшо да славян калык-влакым туныктышо Мефодий ден Кириллын кечышт.
 25 – Священномученик Ермогенын, Москон да уло Российын патриархше да чудым ыштышыжын, кечыже.
 31 – Тўнямбал шым Погынышто лийше святой ача-влакым шарныме кече.

ВОЛЖСК ОЛА – МОРКО КРЕСТНЫЙ ХОДЫН РАДАМЖЕ

29 май, рушарня – Волжск ола – Купсола (Эмеково),
 30 май, шочмо – Купсола (Эмеково) – Исменца,
 31 май, кушкыжмо – Исменца – Звенигово ола,
 1 июнь, вўргече – Звенигово ола – Чакмарий,
 2 июнь, изарня – Чакмарий – Кужмара,
 3 июнь, кугарня – Кужмара – Красногорский,
 4 июнь, шуматкече – Красногорский – Шоленер,
 5 июнь, рушарня – Шоленер – Мочалище,
 6 июнь, шочмо – Мочалище – Керебеляк,
 7 июнь, кушкыжмо – Керебеляк (Литургий) – Октябрьский поселко,
 8 июнь, вўргече – Октябрьский поселко (Литургий) – Кўчыкэнгер,
 9 июнь, изарня – Кўчыкэнгер – Ильинский,
 10 июнь, кугарня – Ильинский – Мушерань,

11 июнь, шуматкече – Мушерань (марла Литургий) – Вончыдўр,
 12 июнь, рушарня – Вончыдўр – Арын,
 13 июнь, шочмо – Арын (марла Литургий) – Изи-Корамас,
 14 июнь, кушкыжмо – Изи-Корамас – Азъял,
 15 июнь, вўргече – Азъял (марла Литургий) – Кугу Шале,
 16 июнь, изарня – Кугу Шале (Литургий) – Морко поселко,
 17 июнь, кугарня – Морко поселко (Литургий) – Семисола,
 18 июнь, шуматкече – Семисола – Шордўр,
 19 июнь, рушарня, Крестный ход мучашлалтеш – Шордўр (Литургий).

“ШЎМ-ЧОН ИЗОЛЫК” МАРИЙ ПРАВОСЛАВНЫЙ ЖУРНАЛ
Учредитель: “Руш Православный Черкын Йошкар-Оласе да Марий Элысе епархийже (Московский Патриархат)” религиозный организаций.

Журнал зарегистрирован Управлением Федеральной службы по надзору в сфере связи, информационных технологий и массовых коммуникаций по Республике Марий Эл, свидетельство о регистрации ПИ № ТУ 12-0164 от 12 декабря 2013 года.

Тираж: 1500 экз. Формат - А-4-12.
 Журнал лекме жап - 23.05.2022 ий.
 От - знак информационной продукции согласно ФЗ от 29.12.2010 г. №436-ФЗ.

Журналым редакцийыште погымо да верстатлыме, «Куранты» ООО-што ямде оригинал-макет гыч савыктыме. Адресше: 429029, Татарстан, Казань, Сибирский тракт урем, 34, 14 корпус, 42-шо пӧлем.

Редакцийын да издательын адресышт: 424000, Йошкар-Ола, Вознесенский урем, 81, 224-ше пӧлем.

Тел.: (88362) 45-39-54.

E-mail: marlagazet@mail.ru

Тўн редактор: Н.В. Чузаев (протоиерей).

Редакционный совет: И.А. Сапаев, Д.В. Смирнов,

А.Н. Таныгина, А.П. Чемекова, А.В. Эманова.

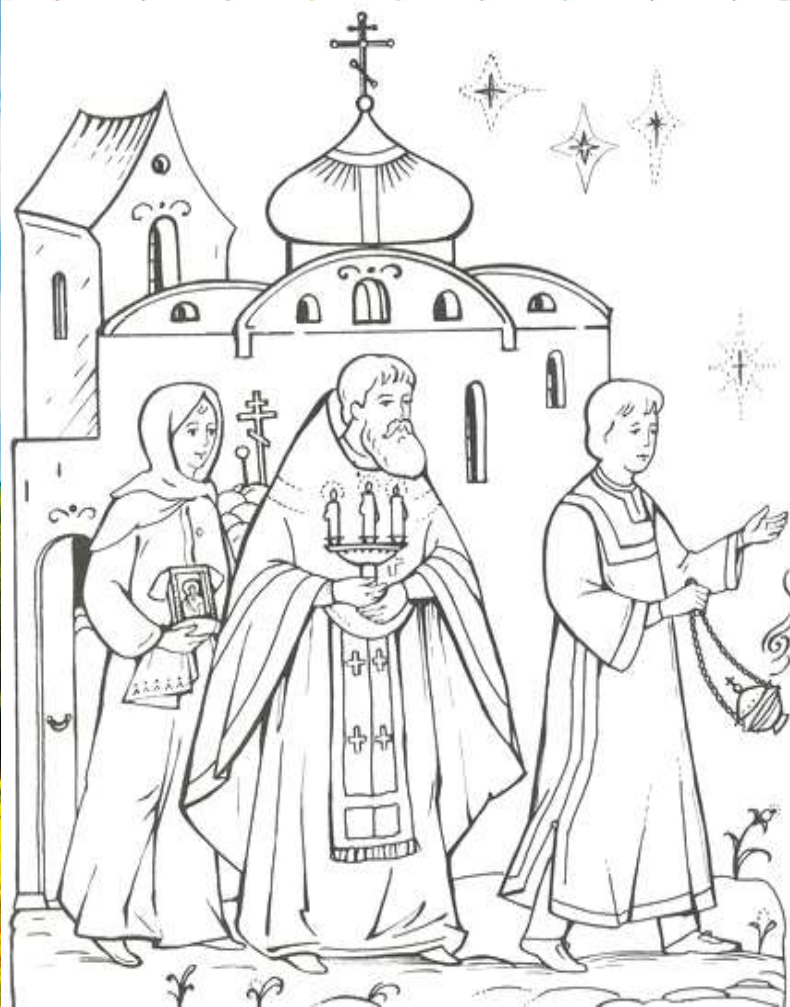
Компьютер дене келыштарыше: Д.В. Смирнов.

Ак - кутырен келшыме почеш. Авторын да редакцийын шонымашышт тўрлӧ лийын кертыт. Серыш-влак мӧнгеш огыт колталт.

**РЕДАКЦИЙ ЙОДЕШ: ЖУРНАЛЫМ ШАЛА
 КЫШКЫЛТАШ ОGYЛ. ЛУДЫНАТ - ВЕСЫЛАН ПУ!**

КУАНЕН ЧИЯЛТЕНА

«Господь, мыйын илышыштем чылажат Тыйын эрыкет почеш ышталтше» манын, айдеме уло чон йöсыж дене пелештен гына шукта – тунамак чыла ойгыжо ўмбадынже коранеш, тудым пызырым чарна.

Святитель Игнатий (Брянчанинов)

Кажне кастене малаш вочмет деч ончык «Илышем ик кечылан кўчыкеме да ик поро пашалан пойдаралте» манын ойлен керт. Илышым теве тыге илен эртараш кўлеш.

Старец Фаддей Витовницкий

Господь мемнам Шкенжын йочаже семынак йöрата, Тудын йöратымашыже аван йöратымашыж дечат виян. Вет южо ава шке шочшыжым монден кертеш, а Господь мемнам нигунам ок мондо.

Преподобный Силуан Афонский

ТУНЫКТЕН КАЛАСЫМЕ ШОМАК

Школыш коштшо уныка коваж деч йодеш:

– Ковай, тый тынар ий кажне кечын Библийым лудат, шкеже тушеч иктаж-мом шарнет але уке?

– Уке, уныкам, нимат ом шарне, – манын кова.

– Туге гын молан тынар лудашыже? – адак йодын уныка.

– Уныкам, арама воштыр гыч пидме карзинкам ужат? Тый тушеч паренгым вес атыш луктын опто, а карзинкаж дене вўдым кондо, – кўшта кова.

Рвезе тидлан öрын гынат, вўдлан каен, но мöнгö шумеш вўдым конден кертын огыл. Кова тудым кокимшо гана колтен, вара – кумшо гана. Икмыняр жап тыге коштмеке, рвезе коваж деч йодын:

– Ик чўчалтыш вўдымат конден шукташ ок лий гын, молан тынар гана вўдлан кошташыже, ковай?

– Икымше гана вўдлан кайымет годым карзинкат могайрак ыле, шарнет? – чоян йодеш кова.

– Тунам тушто шуко рок да лавыра ыле, а кызыт карзинка яндар лийын, – вашешта рвезе.

– Библий лудмо шотышто теве тыланет вашмут. Кажне кечын Библийым лудмо дене уш-акылна яндарештеш, тушеч чыла осал шонымашыже мушкылт лектеш, а Юмым палымаш волгалтеш. Арам огыл ожнак каласеныт: «Чыла корныштет Юмым палаш тырше, да Тудо корнетым виктара» (Притче-влак, 3:6).